

Plán odpadového hospodářství Středočeského kraje na období 2016 - 2025

Účel POH Středočeského kraje

- Plán odpadového hospodářství Středočeského kraje (POH SK) je zpracován na základě § 43 zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech.
 - **kraj zpracovává plán odpadového hospodářství v samostatné působnosti.**
- POH SK musí být v souladu se závaznou částí plánu odpadového hospodářství České republiky (POH ČR).
 - **Závazná část POH ČR pro období 2015 – 2024 je vyhlášena nařízením vlády č. 352/2014 Sb.**
- **Účel POH SK** - zajištění trvale udržitelného a ekonomicky únosného systému hospodaření s odpady vznikajícími na území Středočeského kraje (i mimo něj) při dosažení zákonných cílů v oblasti nakládání s odpady stanovených zákonnými normami ČR.
- POH SK je dlouhodobou strategií, která určuje základní směr v nakládání s hlavními skupinami odpadů, pro které jsou stanoveny zákonné cíle a to při maximální snaze o dodržení hierarchie způsobů nakládání s odpady.
- **Strategie je závazná pro všechny původce odpadů v kraji**, zejména pak pro obce a města, protože velká část zákonných cílů je směřována do oblasti komunálních odpadů.

Osnova POH SK

- Vychází z návrhu obsahu POH z rámcové směrnice o odpadech, která je implementována novelou zákona. Obsahuje:
 - Analytickou část
 - Závaznou část
 - Směrnou část
- POH podléhá **posouzení SEA**
 - Podáno Oznámení na MŽP
 - Probíhá zpracování SEA

Časový harmonogram a rozsah procesů k POH SK

- **Zpracování návrhu POH SK (30.7.2015)**
 - Zpracování připomínek k návrhu POH SK
- **Zpracování SEA k návrhu POH SK**
 - Zpracování stanovisek POH SK dle § 45h a 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů
- Veřejné připomínkování a projednání SEA
- Zpracování požadavků a podmínek stanoviska k posuzování vlivů koncepce
- **Dokončení a odevzdání konečného POH SK (20.11.2015)**
- Veřejné projednání SEA – 5.1.2016
- Schválení POH SK zastupitelstvem kraje
- Příprava, schválení a zveřejnění závazné části POH SK ve vyhlášce kraje (do února 2016)

Program prevence

- Nedílnou součástí POH SK je koncepce předcházení vzniku odpadů, která vychází z Programu předcházení vzniku odpadů ČR.
- Téma předcházení vzniku odpadů je obsaženo ve všech dílčích kapitolách POH SK pro celé desetileté období působnosti POH SK.
- Program předcházení vzniku odpadů ČR byl schválen v říjnu 2014 vládou ČR Usnesením č. 869/2014.

Analytická část POH SK

- **výčet druhů, množství a zdrojů vznikajících odpadů** a posouzení vývoje jejich produkce a nakládání,
- **vyhodnocení stávajících systémů sběru a nakládání s odpady na území kraje** minimálně pro komunální odpady, směsný komunální odpad, biologicky rozložitelné odpady, obalové odpady, nebezpečné odpady, stavební odpady, výrobky s ukončenou životností, odpady podle části čtvrté zákona, včetně tříděného sběru materiálů využitelných složek odpadů,
- **vyhodnocení sítě zařízení pro nakládání s odpady** podle písmene b) na území kraje včetně posouzení kapacit pro jednotlivé způsoby nakládání, posouzení nezbytných změn a doplnění systémů sběru a nakládání s odpady a výrobky s ukončenou životností s ohledem na jejich zlepšení v souladu s principy soběstačnosti a blízkosti,
- **podklady pro získání informací nezbytných pro vypracování kritérií pro umístění a kapacity zařízení pro nakládání s odpady** podporovaná z veřejných zdrojů, pokud je to s ohledem na plnění stanovených cílů nezbytné.
- V analytické části jsou vyhodnoceny **aktivity v oblasti předcházení vzniku** u jednotlivých skupin odpadů

Analytická část POH SK

Celková produkce odpadů ve Středočeském kraji

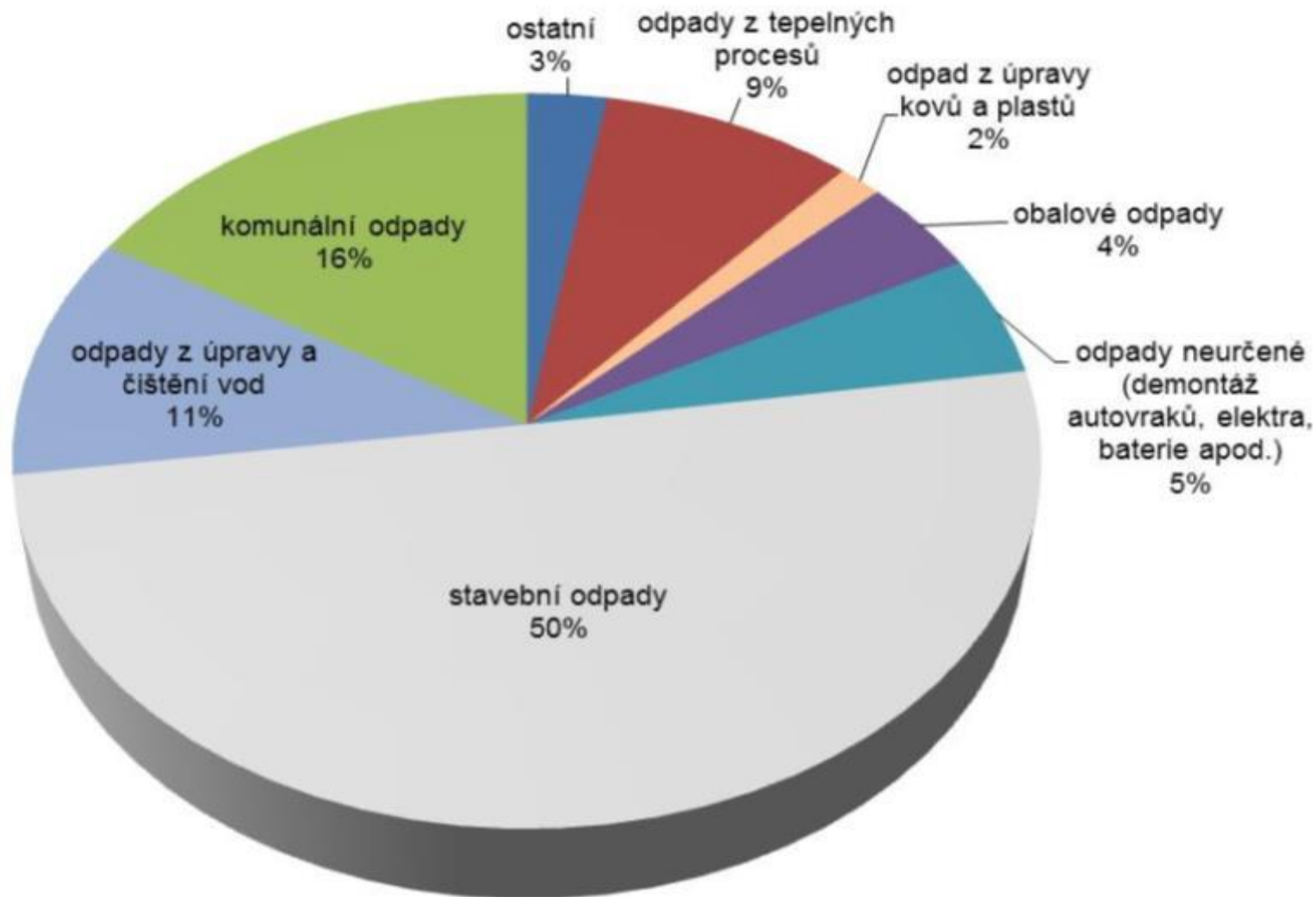
rok	2009	2010	2011	2012	2013
celkem	4 165 257	4 286 150	3 621 017	3 979 097	4 033 863
ostatní	3 738 972	3 906 504	3 370 390	3 764 036	3 845 140
nebezpečné	426 284	379 645	250 626	215 061	188 723

Celkový přehled způsobů nakládání s odpady ve Středočeském kraji (%)

Rok	2009	2010	2011	2012	2013
Energetické využití	0,7%	0,6%	0,9%	0,8%	0,7%
Materiálové využití	75,3%	77,4%	81,5%	81,6%	83,0%
Skládkování	22,1%	20,0%	17,4%	17,4%	16,0%
Spalování	0,1%	0,6%	0,2%	0,2%	0,2%
ostatní odstranění	1,8%	1,4%	0,0%	0,1%	0,0%

Analytická část POH SK

Hlavní skupiny odpadů produkovaných ve Středočeském kraji

Analytická část POH SK

Sítě zařízení pro nakládání s odpady

Do sítě zařízení jsou zahrnuty veškeré systémy, které umožňují nakládání s odpady **od jeho sběru až po konečné využití** (energetické, recyklace, případně přechod do režimu druhotné suroviny, která již nemá charakter odpadu) **nebo odstranění** (nejčastěji skládkování, spalování apod.), pokud na území kraje taková zařízení existují.

- Sběrná síť pro sběr komunálních a dalších odpadů – *způsoby sběru a technická vybavenost jsou hodnoceny přímo v kapitolách o jednotlivých skupinách odpadů*
- Sběrné dvory a sběrná místa
- Zařízení pro úpravu materiálově využitelných odpadů
- Zařízení pro využití druhotných surovin vyrobených z odpadů
- Zařízení pro využití biologicky rozložitelných odpadů
- Zařízení pro nakládání se stavebními a demoličními odpady
- Zařízení pro nakládání s nebezpečnými odpady
- Zařízení pro úpravu, využití a další nakládání s odpady z výrobků zpětného odběru
- Zařízení pro nakládání se směsným komunálním odpadem
- Zařízení pro přepravu odpadů (překládací stanice)

Analytická část POH SK

ZAŘÍZENÍ ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ ve Středočeském kraji v roce 2015

Składky podle typu:

- S-IO (składka inertních odpadů)
- S-OO (składka celatních odpadů)
- S-NO (składka nebezpečných odpadů)

- sběrná dvory se souhlasem krajského úřadu
- sběrná dvory / sběrná místa bez souhlasu krajského úřadu
- ▲ kompostárny se souhlasem krajského úřadu
- ▲ bioplynové stanice
- spalovna komunálních odpadů
- spalovny nebezpečných odpadů
- dořďovací linky na plast a papír
- dořďovací linky na plast
- dořďovací linky na papír
- dořďovací linka na sklo

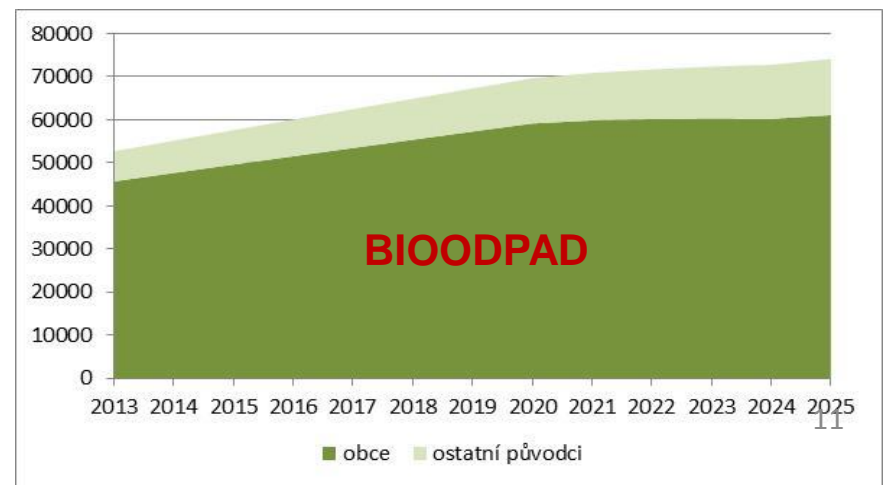
— hranice kraje
— hranice SO ORP

0 10 20 km

Analytická část POH SK

Podklady pro vypracování kritérií pro umístění a kapacitu zařízení pro nakládání s odpady

- Spolupráce obcí a Středočeského kraje
 - Návrh vytvoření integrovaného systému nakládání s odpady v jednotlivých regionech kraje za účelem zvyšování využití směsného komunálního odpadu a snižování podílu skládkovaných komunálních bioodpadů (BRKO)
 - Studie Technicko-ekonomická analýza integrovaného systému nakládání s komunálními a dalšími odpady ve Středočeském kraji
 - Překládací stanice ve Středočeském kraji
- Projekt meziobecní spolupráce Obce sobě
- Prognóza produkce hlavních skupin komunálních odpadů

Souhrn Analytické části

- 83 % produkováných odpadů se využívá, 16 % skládkuje
- Produkce KO z obcí je cca 444 tis. t (462 tis. t včetně obalů). 72 % KO se skládkuje
- Třídění a recyklace papíru, plastů, skla, kovů z KO je na dobré úrovni
- Rozvíjí se třídění bioodpadů v obcích
- Stavební odpady se většinou využívají (93 %)
- NO tvoří jen 4,6 % z celkové produkce
- Síť zařízení – dobrá úroveň, nutnost doplnění systémů sběru, úpravy odpadů, přepravy odpadů
- Nutnost zajištění energetického využití SKO

Závazná část POH SK

- Cíle a opatření pro **předcházení vzniku odpadů (část I ZČ)**
- Cíle, zásady a opatření k dosažení cílů včetně preferovaných způsobů **nakládání s odpady (část II ZČ)** pro:
 - Komunální odpady, živnostenské odpady
 - BRO a BRKO
 - Stavební a demoliční odpad
 - Nebezpečné odpady
 - Výrobky s ukončenou životností s režimem zpětného odběru
 - Kaly z ČOV, odpadní oleje, odpady ze zdravotnické a veterinární péče
 - nakládání s vybranými odpady podle části čtvrté tohoto zákona
 - Specifické a další skupiny odpadů
- Zásady pro **vytváření sítě zařízení** k nakládání s odpady
- **Soustava indikátorů** k hodnocení plnění cílů plánu odpadového hospodářství kraje
- Návrh POH SK obsahuje **8 opatření pro předcházení vzniku odpadů** a **30 cílů pro nakládání s odpady**

Seznam opatření pro realizaci hlavního a dílčích cílů Programu předcházení vzniku odpadů ČR na úrovni SK

Číslo opatření	Název opatření
1	Koordinovaný přístup v oblasti předcházení vzniku odpadů na území Středočeského kraje
2	Podpora informační základny o předcházení vzniku odpadů, vč. využívání nástroje environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty „EVVO“, v rámci Středočeského kraje
3	Podpora přístupů zohledňujících udržitelný rozvoj a environmentální aspekty se zaměřením na předcházení vzniku odpadů v rámci veřejné správy (krajská a obecní úroveň)
4	Podpora postupů směřovaných k předcházení vzniku odpadů na území měst a obcí Středočeského kraje s ohledem na stabilizaci a snižování produkce komunálního odpadu
5	Informační a technická podpora zajišťující prodloužení životnosti některých výrobků, zajišťující zpětný odběr některých výrobků, vč. přípravy na opětovné využití; zejména v případě oděvů, textilu, obuvi, nábytku, nádobí, koberců, elektrických a elektronických zařízení v rámci Středočeského kraje
6	Podpora postupům vedoucím ke snižování produkce odpadů z potravin
7	Informační a technická podpora domácího a komunitního kompostování
8	Informační a technická podpora vedoucí ke stabilizaci produkce stavebních a demoličních odpadů

Strategické cíle POH ČR a jejich dopad na POH kraje

• Komunální odpady

- Materiálově využitelné komunální odpady
 - Do roku 2020 zvýšit nejméně na 50% hmotnostních celkovou úroveň přípravy k opětovnému požití a recyklaci alespoň u odpadů z materiálů jako je papír, plast, sklo, kov, pocházejících z domácností,
 - Postupné cíle: 2016 – 46%, 2018 – 48%, 2020 – 50%

• BRKO

- Snížit maximální množství biologicky rozložitelných komunálních odpadů ukládaných na skládky tak, aby podíl této složky činil v roce 2020 nejvíce 35% hmotnostních z celkového množství biologicky rozložitelných komunálních odpadů vyprodukovaných v r. 1995

• Směsný komunální odpad

- Zákaz skládkování směsných komunálních odpadů od roku 2024
- upřednostnit materiálové a energetické využití

• Stavební odpady

- Zvýšit do roku 2020 nejméně na 70% hmotnostních míru přípravy k opětovnému použití a míru recyklace stavebních a demoličních odpadů

Krajské cíle POH

Číslo cíle	Název cíle
1	Koordinovaným a jednotným přístupem vytvořit podmínky k nižší spotřebě primárních zdrojů a postupnému snižování produkce odpadů.
2	Zavedení tříděného sběru minimálně pro odpady z papíru, plastů, skla a kovů
3	Postupné navyšování úrovně přípravy k opětovnému použití a recyklaci alespoň u odpadů z materiálů jako je papír, plast, kov, sklo, pocházejících z domácností (a případně odpady jiného původu, pokud jsou tyto toky odpadů podobné odpadům z domácností)
4	Zvyšování informovanosti o obecním a krajském systému pro nakládání s komunálními odpady
5	Významné omezení skládkování směsného komunálního odpadu
6	Snížení produkce směsných komunálních odpadů
7	Podpora zavedení systému společného nakládání s komunálními a živnostenskými odpady v obcích
8	Zavedení a/nebo rozšíření odděleného sběru biologicky rozložitelných odpadů v obcích
9	Rozvoj infrastruktury k zajištění využití biologicky rozložitelných odpadů
10	Snížení maximálního množství biologicky rozložitelných komunálních odpadů ukládaných na skládky

Krajské cíle POH

Číslo cíle	Název cíle
11	Zvýšení míry přípravy k opětovnému použití a míru recyklace stavebních a demoličních odpadů a jiných druhů jejich materiálového využití
12	Snižování měrné produkce nebezpečných odpadů
13	Zvyšování podílu materiálově využitých nebezpečných odpadů
14	Minimalizace negativních účinků při nakládání s nebezpečnými odpady na lidské zdraví a životní prostředí
15	Odstranění starých zátěží, kde se nacházejí nebezpečné odpady
16	Podpora dosažení požadované míry recyklace a využití obalových odpadů
17	Podpora zvyšování úrovně tříděného sběru odpadních elektrických a elektronických zařízení
18	Podpora zvyšování úrovně tříděného sběru odpadních baterií akumulátorů
19	Informování o sběru vybraných vozidel s ukončenou životností (vybraných autovraků) a o možnostech opětovného použití dílů z vybraných vozidel s ukončenou životností (vybraných autovraků) na území kraje
20	Podpora zvýšení úrovně tříděného sběru odpadních pneumatik

Krajské cíle POH

Číslo cíle	Název cíle
21	Zvýšení využívání kalů z čistíren komunálních odpadních vod
22	Zvýšení materiálového a energetického využití odpadních olejů
23	Minimalizace negativních účinků při nakládání s odpady ze zdravotnické a veterinární péče na lidské zdraví a životní prostředí
24	Podpora zlepšení nakládání a minimalizace nepříznivých účinků na lidské zdraví a životní prostředí ve vazbě na specifické skupiny nebezpečných odpadů (odpady a zařízení s obsahem polychlorovaných bifenylů; odpady s obsahem perzistentních organických znečišťujících látek; odpady s obsahem azbestu)
25	Snížení produkce a podpora správného nakládání s biologicky rozložitelnými odpady z kuchyní a stravoven a vedlejšími produkty živočišného původu
26	Kontrolní činnost u zařízení ke sběru a výkupu odpadů
27	Vytvořit a udržovat komplexní, přiměřenou a efektivní síť zařízení k nakládání s odpady
28	Podporovat vznik regionálního integrovaného systému nakládání s KO na území SK
29	Omezení odkládání odpadů mimo míst k tomu určených
30	Podpora obcí k naplňování cíle k omezení odkládání odpadů mimo míst k tomu určených

Směrná část POH SK

Směrná část POH SK obsahuje:

- **výčet nástrojů** pro splnění cílů POH SK (*administrativní, ekonomické apod.*)
- kritéria hodnocení změn podmínek, na jejichž základě byl POH SK zpracován,
- **kritéria pro typy, umístění a kapacity zařízení pro nakládání s odpady** podporovaná z veřejných zdrojů,
- **záměry na potřebná zařízení pro nakládání s odpady**, pokud je to s ohledem na plnění stanovených cílů nezbytné.

Směrná část POH SK

- Část I

- rozpracování nástrojů na plnění opatření v oblasti **předcházení vzniku odpadů**

- Část II

- řeší opatření a nástroje pro **nakládání s vybranými skupinami odpadů** dle ZČ
- Řeší nástroje pro **vytvoření sítě zařízení** pro nakládání s odpady

Směrná část POH SK

- 1. Předcházení vzniku odpadů** (textil a další užitkové zboží (např. obuv), potraviny, bioodpady, elektrozařízení, obaly, stavební odpady apod. a další nástroje vedoucí obecně k prevenci vzniku odpadů (Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta (EVVO), environmentální systémy, Místní Agendy 21 apod.)
- 2. Nakládání s vybranými druhy odpadů**
 - ▶ **Oddělený sběr recyklovatelných složek KO, následná úprava na druhotnou surovinu a využití**
 - ▶ **Oddělený sběr a následné zpracování a využití biologicky rozložitelných odpadů**
 - ▶ **Oddělený sběr a využití objemných a dalších odpadů**
 - ▶ **Přeprava a zajištění energetického využití směsných komunálních odpadů**
 - ▶ Podpora zpětného odběru a využití vybraných výrobků
 - ▶ Využití stavebních odpadů
 - ▶ Ostatní vybrané skupiny odpadů

Každá kapitoly obsahuje zásady, konkrétní opatření a nástroje k realizaci cílů dle závazné části.

Směrná část – síť zařízení pro nakládání s odpady

Kritéria pro typy, kapacity a případně umístění zařízení

- ▶ **Recyklovatelné komunální odpady (papír, plast, sklo, kovy)**
 - Stav sběrné sítě (papír, plast, sklo) uspokojivý, nutnost doplnění v některých lokalitách ve vazbě na optimalizaci svozu odpadů ve větších logistických celcích
 - Doplnění sběrných prostředků na kovy do sběrných dvorů
 - Nárůst kapacity dotřídňovacích linek na papír, plast o cca 20 tis. t/rok – úprava směn v provozu, modernizace a případné rozšíření stávajících provozů
- ▶ **Odděleně sbírané bioodpady**
 - Doplnění s rozšíření sběrné sítě vhodnými sběrnými prostředky ve vazbě na typ zástavby a velikost obce
 - Výstavba dalších zařízení na zpracování bioodpadů není nutná (kompostárny, BPS apod.), kapacita je dostatečná
- ▶ **Objemné a další odděleně sbírané odpady**
 - Rozšíření sběrných dvorů (zařízení dle §14) na 246 (v obcích nad 1000 obyvatel), v obcích 500 – 1000 obyvatel zvýšení počtu stabilních sběrných míst na 273, obce do 500 obyvatel – sdílení sběrných dvorů nebo mobilní způsoby sběru

Směrná část – síť zařízení pro nakládání s odpady

- ▶ Směsný komunální odpad a další energeticky využitelné odpady
 - Vybudování logistické sítě překládacích stanic pro efektivní přepravu odpadů do vhodných koncových zařízení. Překládací stanice by měly být součástí základní infrastruktury OH vlastněné obcemi
 - Zajištění energetického využití ve vhodných zařízeních na území jiných krajů případně v jiných vhodných zařízeních na území Kraje Vysočina, jejichž kritéria jsou uvedena ve Směrné části
- ▶ Zařízení pro ostatní druhy odpadů
 - Není nutné budovat nová zařízení
 - Je vhodné i nadále využívat zařízení na území okolních krajů s nadregionálním významem

Vybrané části SČ POH SK

Vytvoření sítě zařízení pro nakládání s odpady

- Na území SK je vytvořena **dostatečná síť zařízení pro nakládání s většinou odpadů**, které jsou řešeny v rámci POH.
- **Doplnění** je nutné u **sítě sběrných dvorů/stálých sběrných míst**.
- Zásadním zařízením, které není v SK umístěno, je **ZEVO**, které by zajistilo energetické využití SKO a dalších vhodných odpadů produkovaných na území SK. Pro zajištění energetického využití odpadů je nutné **vybudování logistické sítě překládacích stanic**, které umožní efektivní přepravu odpadu do plánovaného ZEVO na území SK nebo vhodných ZEVO mimo SK.

Vytvoření a udržování komplexní, přiměřené a efektivní sítě zařízení k nakládání s odpady

1	Průběžně vyhodnocovat síť zařízení pro nakládání s odpady na regionální úrovni
2	Uplatňovat zásady stanovené k vytváření sítě zařízení k nakládání s odpady
3	Vytvořit nástroje na podporu realizace cílů POH v oblasti sítě zařízení na úrovni kraje
4	Podpora meziobecní spolupráce při přípravě a realizaci hlavních zařízení pro nakládání s komunálními odpady